

Wat betekent M/V/X? Verslag van een zoektocht

An Stessens

2 december 2016, Bibliotheek Permeke, Antwerpen

Winter 2016

Het was winter 2016, toen dit verhaal begon. De wereld zag er vast een beetje uit zoals op deze prent van Rotraut Susanne Berner, toen we bij Iedereen Leest beslisten dat de Jeugdboekenmaand in 2017 over jongens en meisjes zou gaan. Jongens en meisjes, en alles wat daartussen zit. Dat zeiden we er meteen bij. Omdat we voelden dat er méér in zat dan wat de woorden 'jongens' en 'meisjes' op het eerste zicht doen vermoeden. Omdat 'jongens en meisjes' heel veel kan zeggen, maar ook heel weinig. We moesten uitzoeken wat we precies bedoelden, wat 'jongens en meisjes' betekent voor ons, voor kinderboeken, voor een Jeugdboekenmaand.

Maar al bij al kan je zeggen dat M/V/X begint bij jongens en meisjes.

Ik breng u het verslag van onze zoektocht.

Het is een verhaal van om ons heen kijken, vragen stellen, en heel veel mensen ontmoeten.

We willen u al meteen voorstellen aan één van de meest inspirerende mensen die we tegenkwamen. We hadden haar vandaag graag uitgenodigd, maar helaas kon ze niet.

Gelukkig – de moderne technologie – staat haar verhaal op film ☺

Hier is auteur Chimamanda Ngozi Adichie.

https://www.ted.com/talks/chimamanda_adichie_the_danger_of_a_single_story

(Even tussen haakjes. Ik moest opzoeken waar Nigeria ligt, aardrijkskunde is niet bepaald mijn sterkste kant. Ik deed mijn opzoekingswerk op de ouderwetse manier: ik pakte de atlas die op de salontafel lag. Ik vond dit. Van een enkel verhaal gesproken. Gelukkig is Wikipedia er ook nog. Nigeria ligt hier.)

Juni 2016

Het zijn mijn collega's Tania en Kathleen die mij voorgesteld hebben aan Chimamanda Ngozi Adichie, ergens in juni van dit jaar. Ze duwden me haar boekje *We moeten allemaal feminist zijn* in handen. Dat ik dat moest lezen, dat het goed was, ijzersterk, eigenlijk. Ik heb het halve boek overgeschreven in mijn M/V/X-schrift. Ze zegt bijvoorbeeld dit:

‘Wat als we, wanneer we kinderen opvoeden, focussen op mogelijkheden en talent in plaats van op gender? Wat als we focussen op interesse in plaats van op gender?’

We wilden u haar Ted Talk laten zien omdat ze zo goed zegt wat wij ook willen zeggen. Heeft u bijvoorbeeld gehoord wat ze zegt over lezen?

‘Hoe kwetsbaar en beïnvloedbaar we zijn als we blootgesteld worden aan verhalen, vooral als kind.’

En dit:

‘Laat mensen als één ding zien, als één enkel ding, telkens weer, en dat is wat ze worden.’

Daar gaat M/V/X over. Het gaat over willen weten wat lezen doet terwijl je groeit en uitzoekt hoe de wereld (inclusief jezelf) in elkaar zit. Het gaat over beseffen dat alle verhalen die je hoort en alle boeken die je leest, je blik beïnvloeden. Het gaat over beseffen dat de verhalen die wij – ouders, bibliotheekmedewerkers, leerkrachten, auteurs, illustratoren, uitgevers, leesbevorderaars, wij allemaal samen, als volwassenen – dat de verhalen die wij aan kinderen geven, ertoe doen. Dat wát we hen vertellen, ertoe doet.

29 juni 2016

We gaan naar 29 juni 2016. Er stond een bericht in de kranten over een racistische poster. Het Amerikaanse Rode Kruis had die gefabriceerd. De poster toont wat je wel en niet mag doen in het zwembad. Zo goed als alle coole kinderen zijn blank, en zo goed als alle niet zo coole kinderen zijn donker. Dat was nog niet eens het ergste. Het ergste was eigenlijk dat de poster al jaren in Amerikaanse zwembaden hing en dat er al die tijd geen haan naar gekraaid had. Tot een moeder de poster zag. Tot iemand zag wat er écht stond.

We vroegen ons af hoe dat kon. We denken niet dat het Rode Kruis opzettelijk zo’n poster gemaakt heeft. We denken dat er gewoon niet over nagedacht is. Niet écht. Dat er niemand keek. We denken eigenlijk dat er zo veel ongelukken gebeuren, ongelukken die bijna niemand ziet en waar bijna niemand iets van zegt, maar die onrechtstreeks grote gevolgen hebben.

Hoe langer we bezig zijn met M/V/X, hoe meer we merken dat het gaat over kijken. Over een M/V/X-bril opzetten en zien wat er staat. Heeft u er bijvoorbeeld ooit bij stil gestaan

dat bijna alle dieren in kinderboeken een 'hij' zijn? Uit onderzoek blijkt daarbij dat het ene vrouwtje van dienst, de Smurfin zeg maar, voor de duidelijkheid vaak lange wimpers op gekleefd krijgt, of een schortje aan heeft, of hoge hakken.

Dus is sinds vorige zomer is *En dat doen we dus* van Leo Timmers één van mijn favoriete prentenboeken. Hier wordt een bende stoere en grote werfwerkers geleid door een klein muisje. Je zou er bijna over kijken. Haar megafoon is bijna groter dan zij is. Ze heeft een rok aan, een heel gewone functionele rok. In de tekst staat droog: 'Zij is de baas.' Zij heeft een plan, en dat doen we dus.

M/V/X gaat over wat kinderboeken zeggen, met en zonder woorden. Het gaat over welke wereld we kinderen tonen.

Ergens in juli 2016

In juli las ik, op vakantie bij mijn ouders, *De zingende oorbellen*, album nummer 52 van Jommeke. Ik las hoe Jommeke op avontuur vertrekt en hoe de Miekes helaas niet meekunnen. Ze zijn namelijk net aan de grote kuis begonnen. Ik las hoe Jommeke hierdoor in de problemen komt: want wie moet er nu in hemelsnaam voor hem en Filiberke en Professor Gobelijn koken?

De zingende oorbellen zijn van 1972, maar uit onderzoek blijkt dat ook veel recente en populaire kinderboeken graag stereotiepe rolpatronen tonen: het zijn vooral jongens die de hoofdrol spelen, ze worden vaker geassocieerd met succes, vaders gaan vooral uit werken, moeders zijn vooral aan het zorgen. Papa ravot met de kinderen, mama ruimt al dan niet mopperend de rommel op.

Kinderen trekken lessen uit de manier waarop mannen en vrouwen, jongens en meisjes, afgebeeld worden in boeken en andere media. Dat denken wij niet omdat het ons goed uitkomt, dat is bewezen. Alle mensen rond je (ook de fictieve) hebben een invloed op je, ook dat is onderzocht. Als de wereld die kinderen in boeken zien, stereotiep en eenzijdig is, dan zullen kinderen stereotiep en eenzijdig gaan denken, dan zullen ze zich ernaar gedragen. Niet omdat ze dat willen, maar omdat ze geleerd hebben dat dat zo hoort. Alleen al daarom wil M/V/X uitzoeken wat kinderboeken zeggen.

M/V/X brengt ons bij veel mensen. Eén van die mensen zijn we zelf. Ik stond vorige zomer op het punt die hele *Zingende oorbellen* – inclusief ongeveer een ziljoen prettige jeugdherinneringen; want Jommeke is voor mij nostalgie en gezelligheid – ik stond op het punt die hele Jommeke met zijn strooien dakske in de vuilbak te gooien. Deksel erop. Weg ermee. Mijn hart bloedde toen ik mijn neefje van zeven erin zag lezen. Welk wereldbeeld kreeg hij mee! En o, zijn arme zusje!

Maar gelukkig is M/V/X ontmoeten, praten, luisteren en bijleren. Het is denken en opnieuw denken. Dus hoorden we de mensen van çavaria (die opkomen voor holebi's en transgenders) en van de mensen van RoSa (die veel met feminisme bezig zijn), we hoorden hen zeggen dat er op zich niks mis is met stereotypen. Tenminste, als het daar niet stopt. Stereotypen kunnen spannende gesprekken op gang brengen. Je kan ze kaderen, in vraag stellen, uitlachen. Chimamanda Adichie zegt het ook:

'Het probleem met stereotypen is niet dat ze onwaar zijn, maar dat ze onvolledig zijn. Ze maken het verhaal tot het enige verhaal.'

Mijn neefje van zeven krijgt straks in elk geval *Otje* van Annie M.G. Schmidt voor zijn verjaardag. Niet omdat Annie beter is dan Jommeke, maar wel omdat er in de wereld ook zelfredzame Otjes zijn, die hun hulpeloze vaders elke keer weer redden.

Augustus 2016

Even terug naar augustus. Toen ging in Londen Harry Potter nummer acht in première. U weet wel: het toneelstuk, we zijn zoveel jaar later, Harry werkt op het ministerie, hij heeft een zoon, er is iets met tijdreizen. In dit toneelstuk wordt Hermelien Griffel gespeeld door Noma Dumezweni. Goed voor een kleine rel, want Hermelien, die is toch blank? Trouwens, wist u dat Dumbledore, de grote oppertovenaar, homo is? Toen J.K. Rowling hem jaren geleden uit de kast haalde, kwam dat als een verrassing – ook al zeggen sommigen dat je het had kunnen weten omdat hij een veelkleurig beest als huisdier heeft en wel eens een paars gewaad draagt.

We vinden dat interessant. Het zegt iets over hoe mensen dingen interpreteren. Over hoe je leegtes invult. Literatuur zit vol gaten, en die vul je op met het spul dat je onderweg opgeraapt hebt. Met je ervaringen. Met wat je geleerd hebt. Je plukt dingen uit je referentiekader. Steven had het erover en wij vragen het opnieuw: wat zit er in uw referentiekader?

Maar we gingen het over Hermelien Griffel hebben.

Toen ik een foto zocht om hier achter mij te tonen (u ziet Emma Watson in haar piepjonge dagen, misschien is dat jammer gedaan van mij), maar toen ik een foto zocht, kwam ik op een stuk van ene Vanessa Willoughby. Het heet *The case for a black Hermione Granger*. Ik begon te glimlachen, ik werd blij, toen ik het las. Het zegt ongeveer alles wat wij hier willen vertellen, en het komt recht uit het hart. Ik vond het prachtig.

(Het staat op *Hello Giggles*, ik had daar nog nooit van gehoord, maar dat is blijkbaar een Amerikaanse 'positieve online community voor vrouwen (hoewel mannen altijd welkom

zijn), over schoonheid, mode, lifestyle, cultuur, empowerment, relaties, vriendschap, carrière en alle andere zaken die raken aan het leven van jonge vrouwen.’ Het ziet er een fijne plek uit.)

Maar goed. Ik wil u het stuk over Hermelien laten lezen.
(Ik heb het zelf vertaald, in het Engels klinkt het beter):

‘Ik had van bij het begin een band met Hermelien Griffel. Het deed er niet toe dat ze een witte Britse was met magische krachten. Ze was niet wat je altijd ziet bij meisjes-sidekicks; Rowling had een personage gemaakt dat zich niet schaamt voor haar talent, en dat niet bang is om voor zichzelf op te komen.’

‘Ik zag mezelf als Hermelien, hoewel de eerste film toonde dat zij geen zwarte was met een bos wilde, kinky krullen.’

‘Ze zagen met niet echt als bazig, maar de jongens die ik leuk vond (als ze al wisten dat ik bestond), vonden me intimiderend, *bookish*, stug ook, een beetje een buitenstaander, hoeveel prijzen ik ook won. Hermelien en ik waren allebei boekenwormen met wild haar. Pestkoppen en andere kereltjes die het fantastisch vonden om de racistische ideologieën van hun ouders te herhalen, herinnerden haar (met haar Drezelouders), net zoals mij, graag aan haar bijzondere status. Hermelien begreep de kracht van kennis, dat boeken je kunnen vormen en verlichten, en dat je die kennis tot ver buiten de schoolmuren kan gebruiken.’

‘Voor een meisje dat gepest en vernederd werd voor haar huidskleur, een kleur die anderen zelfs niet zwart genoeg vonden, was Hermelien Griffel een baken in de storm van haar puberteit.’

Hermelien is een bondgenoot. Ze is een rolmodel. Ze geeft kracht. Daar gaat M/V/X over.

Ik ging u eigenlijk vertellen over mijn collega Kathleen, want zij heeft mij in contact gebracht met Hermelien. Eerlijk gezegd heeft Harry Potter mij nooit echt bij mijn lurven gehad. Maar Kathleen heeft zelfs een tattoo die naar hem verwijst. Ik kan alleen maar vol bewondering en een klein beetje jaloezie luisteren als zij over hem – en vooral over Hermelien – vertelt. Ze vertelde bijvoorbeeld hoe Hermelien, verbeterd en in haar eentje, strijdt voor de rechten van de huisself. Haar ogen blonken woest toen zei dat die hele huisselfenstrijd later uit de film geknipt is. Ik krijg er zelf kippenvel van. We weten wel: een boek verfilmen, dat is kiezen. En kiezen is verliezen. Maar deze keuze, die vinden we stinken. Want M/V/X wil iedereen in beeld.

Jongens

Goed. Met Hermelien hadden we het over meisjes, dus nu moeten het ook over jongens hebben. M/V/X begint bij jongens en meisjes, weet u wel. Die stap is helemaal niet zo groot. We kunnen gewoon bij Hermelien Griffel blijven. Of bij Emma Watson, wiens foto toch al klaar stond. Emma Watson speelt Hermelien in de films, zet zich als VN-ambassadrice in voor vrouwenrechten en gendergelijkheid, en leidt op Goodreads een feministische boekenclub. Weet u nog, dat M/V/X-schrift van mij? Daarin staan ook stukken in uit een speech die Emma Watson, met net niet zichtbaar knikkende knieën, voor de VN gaf:

'Gendergelijkheid is ook een mannenzaak,' zegt ze, 'We praten zelden over de manier waarop mannen gevangenzitten in genderclichés, maar ik zie dat ze het zijn. Wanneer zij zich ervan bevrijden, zal dat automatisch ook gevolgen hebben voor vrouwen.'

Ze zegt dat het allemaal over vrijheid gaat, over de vrijheid om te zijn wie je bent:

'Mannen en vrouwen moeten zich vrij voelen om gevoelig te zijn. Vrouwen en mannen moeten zich vrij voelen om sterk te zijn. Het is tijd om gender op een spectrum te zien, en niet als twee tegenovergestelde reeksen idealen.'

Wist u dat de zelfmoordcijfers bij mannen vele keren hoger liggen dan die bij vrouwen? Ik wist dat niet. Mannen huilen niet, weet u wel. Mannen zeuren niet. Mannen doén.

12 september 2016

Ondertussen zijn we september. Bij een Jeugdboekenmaand horen boeken, dus op 12 september zaten we samen met de redactie die die boeken uitzoekt. Eén van de boeken die op tafel lag, was *Mij niet gezien* van Meg Rosoff. De wenkbrauwen gingen omhoog. Wat dit boek hier deed? De achterflap heeft het over de zoektocht naar een verdwenen vriend van Mila's vader. Waar zit de M/V/X?

Iemand had het boek gelezen en zei dat het hele boek M/V/X is. Ze noemde Meg Rosoff een grote. Dat M/V/X als iets natuurlijks en vanzelfsprekends tussen alle regels van het verhaal zit. De band tussen Mila en haar vader is prachtig; en vaders en dochters, dat is M/V/X. Rosoff voert warme en koude gezinnen op, hechte en uiteengespatte families: dat is ook M/V/X. Er passeert een lesbisch koppel. En ze schrijft een paar keer:

'Normaal bestaat niet.'

Wij bij Iedereen Leest zoeken graag boeken waarin afwijkingen van de norm – of van wat voor de meeste mensen de norm is – waarin zo'n afwijkingen van de norm geen

thema zijn. Boeken die je niet zo snel vindt als je op trefwoord zoekt in een catalogus (want als je op trefwoord zoekt, zoek je meestal eigenlijk op probleem). *De Zolderkinderen* van Janneke Schotveld is zo'n boek, waarin één van de personages gewoon twee mama's heeft en verder geen gedoe daarover. *Of Django heet Django* van Edward van de Vendel, waarin Django's papa thuis voor hem zorgt terwijl zijn mama uit werken is. *Of Will Grayson Will Grayson* van John Green en David Levithan, waarin je struikelt over de homo's, maar waar het eigenlijk helemaal niet over homo's gaat. Maar wel over de liefde, en jong zijn, en vooral over kwetsbaar durven zijn en jezelf laten zien. Wat óók en misschien nog wel meer, fundamenteler, M/V/X is.

We denken dat deze vanzelfsprekende, niet problematische aanpak belangrijk is. Voor de boeken zelf maakt het niet zo veel verschil, voor de wereld des te meer. M/V/X gaat over zo veel mogelijk opties tonen. Want hoe meer opties we tonen, hoe meer opties mogelijk worden. Weet u nog, Adichie: hoe meer verschillende verhalen we vertellen, hoe minder mensen denken dat iedereen in het land Afrika in een lemen hutje honger zit te lijden.

Zaterdag 5 november 2016

Ik ga u iets persoonlijks vertellen, we zijn nu een tijdje bezig, dus het mag wel, zeker omdat M/V/X persoonlijk is.

Weet u, als het druk wordt (op mijn werk, thuis, in mijn hoofd, alles tegelijk) als het te druk wordt, dan grijp ik naar wat ik mijn huis-tuin-en-keuken-verhalen noem. Een zorgvuldig verzamelde collectie kleine, herkenbare verhalen, die altijd over kinderen van een jaar of twaalf gaan. Blij maar tobberige kinderen die de wereld scherp beginnen zien en zich afvragen wat hun plek zou kunnen zijn. Begin november werd het te druk in mijn hoofd en nam ik *Evi, Nick en ik* van Anna Woltz uit de kast. Dat gaat over Flora, en je leert meteen dat ze graag alleen is. Na de bruiloft van haar tante, waar ineens een heleboel nieuwe mensen opduiken en waar ze ook nog eens bruidsmeisje moet zijn (lees: iedereen kijkt naar haar), zegt ze: 'Het duurde drie nachten voordat ik de bruiloft was vergeten.' Ik ging u iets persoonlijks vertellen: die zin gaat over mij. Ik ben Flora. Ik weet precies wat ze bedoelt.

Die ene zin, het hele boek over Flora, helpt mij. Daar gaat M/V/X ook over.

'Ik wist niet dat mensen zoals ik ook in literatuur konden bestaan'

zei Chimamanda Ngozi Adichie.

M/V/X gaat over namen noemen, over zo veel mogelijk namen noemen, zodat iedereen de kans krijgt zichzelf ergens in te herkennen. Want als je een naam hebt, dan besta je. Als er een woord voor is, dan is het echt. En omgekeerd geldt: als er geen woord voor is, als iets niet genoemd wordt, dan bestaat het niet. Of het bestaat wel, maar het is het eigenlijk niet waard om woorden aan vuil te maken.

M/V/X gaat over jezelf een naam geven, over jezelf mògen zien, over jezelf kùnnen zien – in een zin, in een personage, in een boek. Het gaat over de opluchting en de kracht die dat geeft.

18 oktober 2016

Op 18 oktober hadden Kathleen en ik een collectief paniekmomentje. Toen zagen we voor het eerst de ingekleurde affiche. Die was roze, dat heeft u al lang gezien.

U moet weten dat er veel overlegd met Pieter van Eenoge, die de affiche gemaakt heeft. Want begin er maar eens aan: we – hij en wij – zochten een beeld dat iets van veelheid moest tonen. We gingen jongens en meisjes niet tegenover elkaar zetten. We gingen niet één jongen tonen (hoe zou die eruit moeten zien?) en we gingen niet één meisje tonen (hoe zou die eruit moeten zien?). En roze, dat gingen we dus ook niet doen, no way. Met M/V/X willen we over stereotypen praten, maar ze zelf aan de muren plakken, dat is een brug te ver.

Toen Kathleen en ik nog eens naar de affiche keken, een halve dag voor hij in druk moest, zagen het spiegelpaleis weer. En dat de mensen in dat paleis aan het zoeken zijn, dat ze verschillende vormen uitproberen. Dat is allemaal M/V/X: om je heen kijken, jezelf zien, anderen observeren, iets herkennen (of net niet). We zagen dat het roze eigenlijk vuilroze is. En we lazen de kleine lettertjes die Pieter, achteraan, onderaan, in een hoekje schrijft. Hij zegt:

‘Blauw is voor meisjes en roze voor jongens. Of was het andersom? Het maakt niet uit. Roze is vuurrood met heetwit, babyblauw net iets schattiger dan violet. En een blanke bolster heeft een ruwe pit.’

We vinden dat slim gedaan. Dat kleine schopje dat we eerst kregen, dat kijken, dat nadenken. Dat is ook M/V/X.

10 november 2016

Op 10 november raakte bekend dat de nieuwe singel van K3 gaat over prinsesjes die van prinsesjes houden. Het Nieuwsblad kopte: ‘Heyah holebi: K3 doorbreekt taboe’. Çavaria

juichte: 'Zo'n nummer doorbreekt stereotypen.' Wij bij Iedereen Leest juichten mee. Iedereen uit de kast.

De Britse krant *The Guardian* vroeg haar lezers ooit naar de beste LGBT-boeken voor kinderen en jongeren (in het Engels kom je dat LGBT vaak tegen: lesbian, gay, bisexual, transgender). In de lange lijst ingezonden titels stond *Een planeet in je hoofd* van Sally Gardner. Ik ken dat boek. Ik heb dat gelezen. Ik vond dat een heel tof boek. En ik snapte niet wat het op deze lijst deed. Ik ben het opnieuw gaan lezen, en inderdaad, op het eind van het verhaal gebeurt het:

'Het enige wat nog telt is Hector. Hij is het moment, dit moment. Hij is het enige moment. "Kus me," zegt hij zacht. Ik had me altijd voorgesteld dat de eerste persoon die ik zou kussen een meisje zou zijn. Nu maakt het niet uit. Ik kus hem. De kus wordt met verlangen beantwoord. Een verlangen naar een leven dat we nooit zullen hebben. "Ik hou van je," fluistert hij. "Van de gekke, dappere warboel die jou jou maakt."

En dat is dat. Dan is het voorbij. Dan gebeuren er vreselijke dingen waar ik het hier niet over zal hebben, en er gaat geen woord meer naar de kus en alles wat erbij hoort.

Dat grijpt mij aan, dat iemand *Een planeet in je hoofd* naar de krant gemaild heeft. Die paar zinnen waar ik eerst zo snel over las, hebben een onvergetelijke indruk gemaakt op iemand. Voor iemand staat dit boek voor twee jongens en een kus.

M/V/X is beseffen dat alle woorden ertoe doen. Je weet nooit wat iemand opraapt. Een alinea. Een liedje. Je weet nooit waar iemand zich aan vastklampt.

23 november 2016

We gaan naar 23 november, twee weken geleden. Ellen DeGeneres kreeg een medaille van President Obama. Kijk, hier ziet u hen. Mooi he. Wij zijn fan van Ellen. Ze is actrice, comédienne, ze presenteert een praatprogramma. Ze is grappig en slim. En lesbisch, wat er natuurlijk niet toe doet, niet in een ideale wereld. Maar wat er dus heel veel toe doet, zeker omdat ze haar medaille kreeg om wat ze voor holebi's heeft betekend. 'Iedereen heeft helden nodig,' schreef De Standaard er 's anderendaags over.

'Iedereen heeft helden nodig om zich aan te spiegelen. Zeker als je tot een bevolkingsgroep hoort waarover alleen op een problematische manier wordt geschreven en gesproken.'

Obama zelf zei tijdens de ceremonie:

‘Nu cynisme en twijfel regeren, en we onze verplichtingen tegenover anderen vaak vergeten omdat de weg die voor ons ligt zo lang of lastig lijkt, herinneren deze uitzonderlijke mannen en vrouwen ons eraan dat uitmuntendheid ook binnen ons bereik ligt. Dat we het in ons hebben om onze dromen en die van anderen te doen uitkomen en de wereld te herscheppen voor onze kinderen.’

Mijn hele Facebook jankte een potje mee.

We huilden omdat het zo schoon is. Omdat we het Ellen gunnen, zo hard gunnen. En, denk ik, misschien huilden we ook omdat we verdrietig zijn. Omdat er straks iemand anders, iemand helemaal anders, in het Witte Huis woont.

We denken dat M/V/X, met al zijn vragen en al zijn openheid, een statement geworden is.

M/V/X is kleur bekennen. Het is nadrukkelijk kiezen voor de kleur van alle kleuren.

Wat M/V/X betekent

Het is vandaag 2 december.

Als we u vertellen waar M/V/X over gaat, dan zeggen we: het begint bij jongens en meisjes, maar verder gaat het over Chimamanda Ngozi Adichie, over smurfin, over het meisje dat de baas is van de werf, over Jommeke, Otje, Hermelien Griffel, toevallig ontdekte online communities, Emma Watson, Meg Rosoff, Will Grayson, Flora, Pieter van Eenog, K3, Een planeet in je hoofd, Ellen DeGeneres en president Obama.

M/V/X begint bij jongens en meisjes, maar het gaat over stereotypen, over rolmodellen, over de kracht van literatuur. M/V/X gaat over wie je bent en wie je zou kunnen zijn.

En als u niet meer zo goed kunt volgen, dan is dat niet erg, want al die tijd betekent M/V/X maar één ding:
dat we het enkele verhaal afwijzen.

M/V/X gaat over alle kinderen alle kansen van de wereld geven om zichzelf tegen te komen in een boek – in een zin, in een personage, in een tekening – en om hier moed en kracht uit te halen. Zodat elk kind zichzelf kan vinden en zijn zichzelf kan zijn, in een wereld die uit acht miljard verschillende mensen en uit minstens evenveel verhalen bestaat.

We hopen dat u hier samen met ons aan wil werken.